

Tilpasset opplæring og spesialundervisning

Stjørdal kommune

Forvaltningsrevisjon nr 1714 - 1/2009

Forord

KomRev Trøndelag IKS har i perioden november 2008 til mars 2009 gjennomført en forvaltningsrevisjon av tilpasset opplæring og spesialundervisning i Stjørdal kommune. Prosjektet er bestilt av kontrollkomiteen som del av Plan for forvaltningsrevisjon 2008-2011. Planen ble behandlet i kontrollkomiteen 11.04.08 og i kommunestyret 29.05.08.

Vår kontaktperson i kommunen har vært rådgiver grunnskole Aslaug Vigdenes.

Vi takker for et positivt samarbeid.

Stjørdal 23.03.09

Tove Melgård
Oppdragsansvarlig revisor

Marit Ingunn Holmvik
Prosjektleder

Innholdsfortegnelse

0 Sammen drag	4
1 Bakgrunn	5
1.1 Begrepsforklaringer	6
2 Problemstillinger	7
2.1 Avgrensning	7
3 Revisjonskriterier	8
4 Gjennomføring og metode	9
5 Data	9
5.1 Organisering, omfang og ressurser	9
5.1.1 Organisering	9
5.1.2 Omfang	10
5.1.3 Ressurssituasjonen	12
5.2 Hva er gjort for å sikre at det tilbys tilpasset opplæring i henhold til opplæringslovens krav?	14
5.2.1 Systemrettet arbeid	14
5.2.2 Tilpasset opplæring	16
5.3 Er det utarbeidet system som sikrer at forutsetningene er til stede for korrekt saksbehandling og dokumentasjon i henhold til opplæringslovens krav?	17
5.3.1 Sakkyndig vurdering, søknad og enkeltvedtak	17
5.3.2 Individuell opplæringsplan og halvårsrapport.....	18
6 Vurdering	19
6.1 Hva er gjort for å sikre at det tilbys tilpasset opplæring i henhold til opplæringslovens krav?	19
6.2 Er det utarbeidet system som sikrer at forutsetningene er til stede for korrekt saksbehandling og dokumentasjon i henhold til opplæringslovens krav?	20
7 Konklusjon	20
8 Høring	21
Litteraturliste	22
Vedlegg	23

0 Sammendrag

Stjørdal kommune har en lavere andel elever som får spesialundervisning enn gjennomsnittlig andel for fylket, for landet og sammenlignbare kommuner for øvrig. Årsmeldingen for 2007 om grunnskolen sier at forsvarlig voksentetthet er en utfordring med dagens ressursituasjon. Det fremgår at flere skoler er misfornøyde med muligheten de har for å gi tilpasset opplæring på grunn av lav voksentetthet.

Det er utarbeidet følgende problemstillinger for rapporten:

- 1. Hva er gjort for å sikre at det tilbys tilpasset opplæring i henhold til opplæringslovens krav?**
- 2. Er det utarbeidet system som sikrer at forutsetningene er til stede for korrekt saksbehandling og dokumentasjon i henhold til opplæringslovens krav?**

For å svare på problemstillingene er det benyttet ulike tilnæringsmåter. Det er gjort dokumentanalyser, foretatt intervjuer av sentrale personer innenfor skoleadministrasjon og PPT, møte med rektorene og spørreundersøkelse blant kontaktlærere.

Resultatene i rapporten viser at det er et tett og godt samarbeid mellom flere instanser, og at det er med på å sikre at elevenes behov kartlegges. Det ser ut til at Stjørdal kommune har funnet en god form for arbeidet innenfor rammen av tilgjengelige ressurser. Skolene er videre med i et samarbeid gjennom spesialpedagogisk forum der spespedkoordinator for alle skolene deltar.

Andelen spesialundervisning i Stjørdal er størst i ungdomsskolen, der også økningen spesialundervisning er størst. Det kan se ut som om kommunen har en utfordring med å følge opp nasjonale føringer om tidlig innsats.

Tilpasset opplæring i tidlig grunnskolealder medfører mindre behov for spesialundervisning senere. Når ressursene til styrking/deling avtar, reduseres også skolens mulighet til å gi tilpasset opplæring i tilstrekkelig omfang til elever som ikke har enkeltvedtak. Det betyr at elever, som kan ha til dels store behov, ikke får tilrettelagt undervisningen slik opplæringsloven forutsetter.

Utarbeidede maler og veiledere for vurdering og saksbehandling i forbindelse med spesialundervisning synes å ivareta opplæringslovens krav.

Spørreundersøkelsen viser at Stjørdal kommune har lærere som i hovedsak er engasjerte, løsningsorienterte, idealistiske og som tar utfordringene med tilpasset opplæring alvorlig.

1 Bakgrunn

Skolene i Stjørdal kommune har følgende hovedmål:

”Alle barn og unge skal ha gode kår for vekst og læring”.

Under behandlingen av plan for forvaltningsrevisjon i kommunestyret 29.05.08 ble det fattet vedtak om å prioritere prosjekt om tilpasset opplæring og spesialundervisning.

Likeverdig, inkluderende og tilpasset opplæring er overordnede prinsipper i skolen. Det betyr at opplæringen må være tilgjengelig for alle, og at alle skal få gode muligheter for læring, mestring og utvikling.¹ Læreplanverket for Kunnskapsløftet² sier at:

”Hver enkelt elev skal stimuleres til størst mulig måloppnåelse gjennom tilpasset opplæring.”

Årsmeldingen for 2007 om grunnskolen sier at forsvarlig voksentetthet er en utfordring med dagens ressursituasjon. Det fremgår at flere skoler er misfornøyde med muligheten de har for å gi tilpasset opplæring på grunn av lav voksentetthet. Ifølge årsmeldingen tyder mye på at de spesialpedagogiske utfordringene vokser på grunn av ressursituasjonen. Arbeidspresset i pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) beskrives som stort, og antallet nyhenvisninger har fordoblet seg siden 2002. De siste årene har antallet nyhenvisninger ligget på om lag 250 hvert år. Det er signaler om at dette fortsatt er på veg oppover.

Fylkesmannen gjennomførte i 2007 et tilsyn i kommunen vedrørende kravene i ”Lov om grunnskolen og den vidaregående opplæringa” (Opplæringsloven), og der ble følgende avvik avdekket:

1. Skoleeier har ikke et forsvarlig system for å sikre at det gis tilpasset opplæring
2. Stjørdal kommune fatter ikke enkeltvedtak om spesialundervisning i samsvar med saksbehandlingsreglene i opplæringsloven og forvaltningsloven
3. Stjørdal kommune sikrer ikke at sakkyndig vurdering er i samsvar med lovkrav
4. Skoleeier sikrer ikke at individuell opplæringsplan og halvårsrapporter samsvarer med lovkravene i opplæringsloven

I en rapport fra felles nasjonalt tilsyn fra 2007 på opplæringsloven utført i regi av Utdanningsdirektoratet, kom det fram at nærmere 90 % av kommunene har et eller flere avvik. Tema for tilsynet var om skoleeiere oppfyller lovens krav til tilpasset opplæring og spesialundervisning. Avvikene påvist i Stjørdal skiller seg ikke ut fra de vanligste avvikene på landsbasis.

¹ Stortingsmelding 30 (2003-2004) Kultur for læring

² Undervisningsreform fra 2006

1.1 Begrepsforklaringer

Tilpasset opplæring

Prinsippet om tilpasset opplæring er nedfelt både i opplæringsloven og i læreplanverket. Tilpasset opplæring er ikke noe nytt begrep i norsk skole, men vektlegges sterkere enn noen gang med innføringen av Kunnskapsløftet.

På rektormøtene i Stjørdal kommune høsten 2008 har tilpasset opplæring vært gjennomgående tema. Både skoleledelse og PPT understreker at dette er et vanskelig fagområde med tanke på å skape en felles forståelse, da det er lite skriftlighet på området i forhold til krav og forventninger.

Det er ikke enkelt å finne entydige definisjoner på begrepet. Følgende utsagn kan illustrere dette:

Peder Haug og Kari Bachmann (2007):

Tilpassa opplæring er enkelt å definere, relativt innfløkt å forstå og svært utfordrande å praktisere. I opplæringslova er ei formell ramme for omgrepet og lyder: *Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven og lærlingen.*

Strandkleiv & Lindbäck (2004):

Tilpasset opplæring er tilrettelegging for læring der eleven, ut fra evner og forutsetninger, søker utfordringer og utvikler seg faglig, sosialt, fysisk og personlig. Tilpasset opplæring bygger på kunnskap om og forståelse av elevens læreforutsetninger og personlighet. Læringen foregår i området mellom det eleven kan og det eleven står for tur til å kunne.

Grete Dalhaug Berg og Kari Nes (2007):

”Tilpassa opplæring” har vore eit omgrep i norsk skole sidan 1970-tallet. Det er heimla i opplæringslova der det heiter at ”Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven og lærlingen” (§ 2-1). Kva tilpassa opplæring er, kan i første omgang synest sjølvinnlysande. Likevel er oppfatninga og tolkinga av omgrepet slett ikkje så eintydig – noko som kanskje først og fremst skuldast at omgrepet er politisk – og ikkje fagleg – skapt.

Tilpasset opplæring er en del av det ordinære tilbudet, og det er et retningsgivende prinsipp – ikke en individuell rettighet.³

Spesialundervisning

Spesialundervisning skal gis til elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringsstilbudet. Tilbud om spesialundervisning krever enkeltvedtak som fattes på grunnlag av sakkyndig vurdering.

³ Ola Moe, Seniorrådgiver HiST, foredrag Inderøy februar 2002

Individuell opplæringsplan (IOP)

Individuelle opplæringsplaner utarbeides for elevene som har behov for et opplæringsløp som avviker fra den ordinære læreplanen. Elever som har rett til spesialundervisning har krav på en slik plan, men andre elever kan også få det dersom eleven og skolen ser at det er hensiktsmessig (jfr. opplæringsloven § 5-1).

Styrkingstimer

Styrkingstimer beskrives som den ressursen skolene har igjen etter at timene til spesialundervisning og minimumstimetallet (= 1 lærer pr time pr klasse) er fordelt.

Skoleadministrasjonen illustrerer dette på følgende måte:

<p>Alle undervisningstimer</p> <ul style="list-style-type: none">- timer til enkeltvedtak= ordinære timer \geq minstetimetall <p>Dersom ordinære timer = minstetimetall vil ressursen til styrking /deling være borte.</p>
--

2 Problemstillinger

Med bakgrunn i de utfordringene som er beskrevet innledningsvis, tar rapporten utgangspunkt i følgende problemstillinger:

- 1. Hva er gjort for å sikre at det tilbys tilpasset opplæring i henhold til opplæringslovens krav?**
- 2. Er det utarbeidet system som sikrer at forutsetningene er til stede for korrekt saksbehandling og dokumentasjon i henhold til opplæringslovens krav?**

2.1 Avgrensning

I de tilfellene vi har benyttet statistikk for å sammenligne utviklingen i Stjørdal kommune har vi ikke gått lenger tilbake enn til 2005.

Det er ikke innhentet informasjon fra elever og foresatte

Vurdering av kvalitet på tilpasset opplæring og spesialundervisning er ikke en del av dette prosjektet.

3 Revisjonskriterier

Sterke nasjonale føringer viser at retten til tilpasset opplæring er et sentralt og viktig prinsipp innenfor skole. Retten er nedfelt i lover, forskrifter og læreplanverk.

Etter tilsynet i 2007 skrev Stjørdal kommune et svarbrev til Fylkesmannen datert 31.05.07, der det ble pekt på følgende tiltak for lukke avvikene i pkt. 1:

1. Revidere informasjon om tilpasset opplæring i håndbok "tilpasset opplæring/ spesialundervisning i Stjørdal kommune". Arbeidet startes opp 29. juni i samarbeid med PPT og skoleeier.
2. Stjørdal kommune vil ta i bruk "Skolevurdering som praktisk utviklingsverktøy" utarbeidet av Hardanger/Voss kompetanseregion. Tilpassa opplæring vil være tema for ekstern vurdering.

Videre vil Stjørdal kommune lukke avvikene i de resterende punktene slik:

1. Revidere innhold og maler i Tilpasset opplæring spesialundervisning i Stjørdal kommune og legge inn malene i kommunens saksbehandlingssystem
2. Delta aktivt i prosjektet "...vi var på plass med ett" Kvalitet i saksbehandling og forvaltningsprosedyrer i spesialundervisningen i Nord-Trøndelag. Det vil bli lagt vekt på å tydeliggjøre rektors rolle.
3. Etablere spesialpedagogisk forum der skoleeier, PPT og spes.ped koordinatorene på skolene skal være med. Forumet skal bidra til å øke kunnskapen om rutiner og kvalitet i sakkyndig vurdering/sakkyndig tilråding. Forumet utvides med rektorene etter behov. Skolenes årshjul skal tilpasses PPT's årshjul.
4. Ta inn eget punkt om spesialundervisning i lederavtalene mellom etatssjef (skoleansvarlig) og rektorene/PPT-leder.

Den enkelte skoleeier har ansvar for å følge opp forpliktelsene, og fylkesmannen følger opp dette med å føre tilsyn med kommunene. Kommunens tilsvarende fra tilsynet i 2007, samt opplæringsloven med spesielt fokus på enkelte paragrafene 5-3, 5-4 og 5-5⁴ er grunnlaget for følgende revisjonskriterier:

- Har kommunen revidert informasjon om tilpasset opplæring i håndbok "Tilpasset opplæring spesialundervisning" i Stjørdal kommune?
- Har kommunen gjennomført skolevurdering?
- Har kommunen etablert spesialpedagogisk forum?
- Har kommunen revidert innhold og maler i tilpasset opplæring spesialundervisning i Stjørdal kommune?
- Bidrar malene til å sikre at kravene i opplæringsloven følges?

⁴ Aktuelle paragrafer i fulltekst i vedlegg

4 Gjennomføring og metode

Undersøkelsen er utført i henhold til Norges kommunerevisorforbunds (NKRF) Standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisor må utføre forvaltningsrevisjonen systematisk, og vurderinger og konklusjoner må bygge på pålitelige og gyldige data som gir et reelt bilde av situasjonen. Problemstillingene er besvart på grunnlag av informasjon framkommet i spørreundersøkelse, intervjuer og analyse av dokumenter.

Vi har hatt flere samtaler og intervju med rådgiver grunnskole og PPT-leder. Intervjuene er verifisert i ettertid.

Det er gjennomført en spørreundersøkelse som er gått ut til alle kontaktlærere med e-postadresser i Stjørdal kommune. Undersøkelsen er utformet som en kombinasjon av spørsmål med avkryssingsalternativ og åpne spørsmål. Rektorene ble orientert om at en slik undersøkelse ville finne sted og de informerte kontaktlærerne i forkant. Svarprosenten var ca 58 %, og både små og store skoler er representert. Resultatene ble presentert og drøftet i møte med alle rektorene i barne- og ungdomsskolen.

Tilpasset opplæring er et uklart begrep for mange. I tillegg er begrepene ”ekstra oppfølging” og ”tilfredsstillende opplæringstilbud” brukt i spørreundersøkelsen. Begrepene er ulike, og det enkelte begrep kan ha blitt oppfattet ulikt av de som svarte på undersøkelsen. Dette kan være en metodesvakhet.

Vi mener metodene og datakildene som er brukt i prosjektet til sammen gir et bredt bilde av utviklingen innen tilpasset opplæring og spesialundervisning, og gir tilstrekkelig grunnlag for å kunne svare på prosjektets problemstillinger.

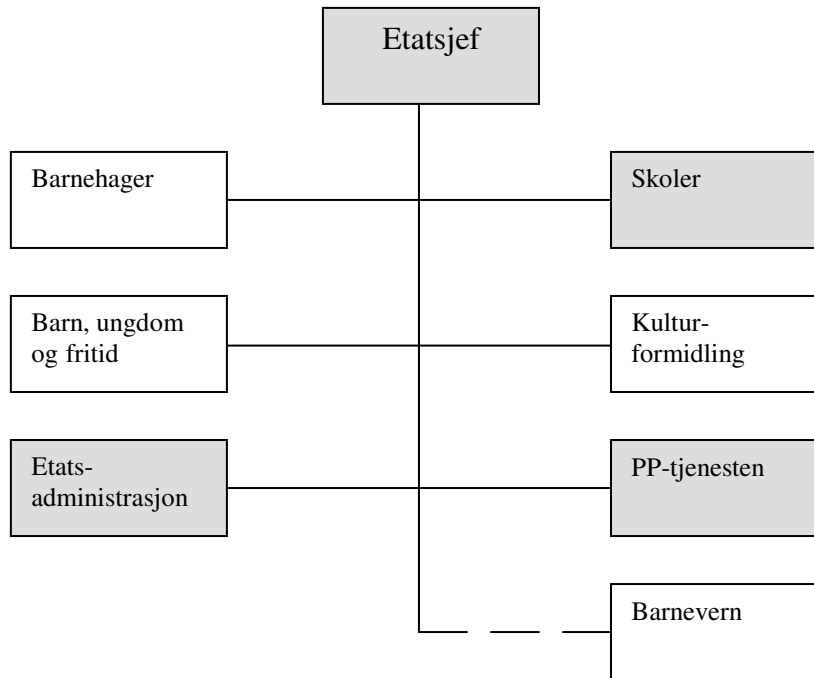
5 Data

5.1 Organisering, omfang og ressurser

Stjørdal kommune er den kommunen i fylket med flest barn i skolepliktig alder. Befolkningsstatistikk per 01.01.09 viser at det bor 92 flere personer i Stjørdal enn i Steinkjer, men at det er 381 flere barn i grunnskolealder i Stjørdal.

5.1.1 Organisering

Stjørdal kommune er en stor skoleeier. Etat oppvekst og kultur har rådgiver grunnskole i administrasjonen og etaten har ansvar for 14 kommunale grunnskoler. Pedagogisk Psykologisk tjeneste er organisert innenfor etaten.

Figur 1 Oversikt over organiseringen av Etat oppvekst og kultur i Stjørdal

Pedagogisk psykologisk tjeneste

PP-tjenesten har 11 fagstillinger hvorav 8 dekker Stjørdal kommune. PPT har en selvstendig rolle, og tilrår spesialundervisning på grunnlag av egne faglige vurderinger. Hovedstrategien er helhetstenking med barnet i sentrum.

Hovedmålet for PPT er å bidra til å styrke handlingskompetansen i barnehage, skole og lærebedrifter for å skape gode og stimulerende utviklings- og opplæringsmiljø gjennom tilpasset og inkluderende opplæringstilbud til alle barn, elever, lærlinger og lærekandidater med særlige behov.

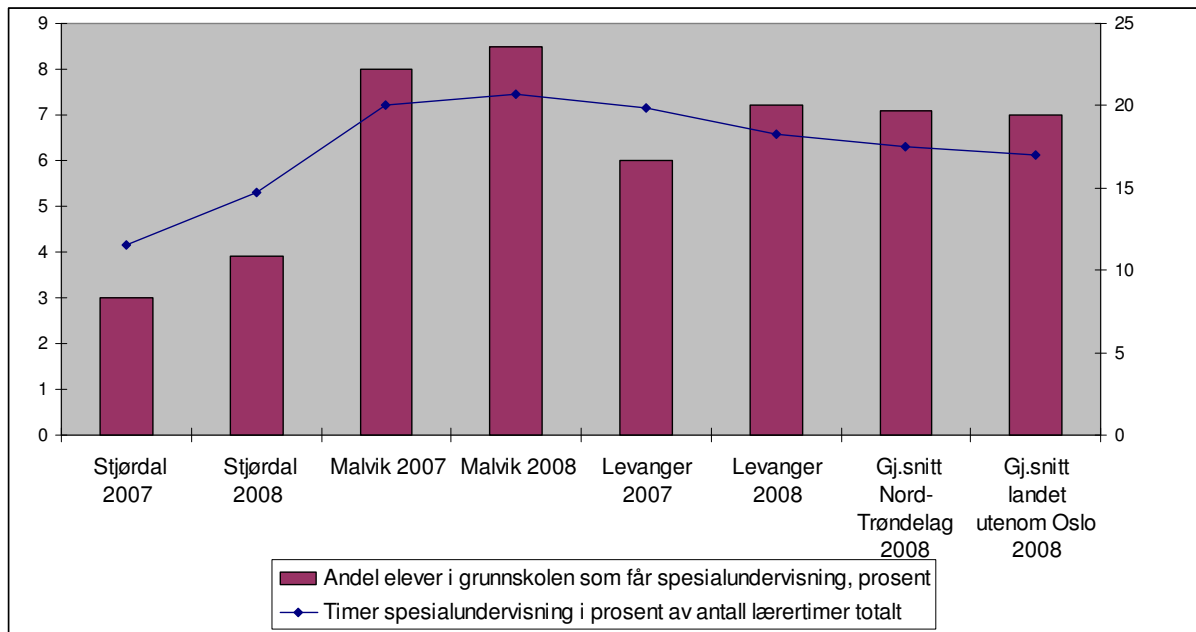
5.1.2 Omfang

KOSTRA-tall⁵ fra Statistisk sentralbyrå for Stjørdal kommune viser at det er betydelig færre elever som får spesialundervisning enn landsgjennomsnittet utenom Oslo og gjennomsnittet for fylket, iflg. figur 2. Andelen elever som får spesialundervisning var 3 prosent i Stjørdal i 2007. I 2007 var det 12 kommuner som hadde lavere andel barn med spesialundervisning enn Stjørdal. Foreløpige tall fra 2008 viser at andelen **elever** som får spesialundervisning i Stjørdal har økt til 3,9 %.

Statistikken viser videre at antall timer til spesialundervisning i forhold til antall læretimer totalt, også ligger noe lavere enn landsgjennomsnittet utenom Oslo, men her er ikke forskjellen i forhold til landsgjennomsnittet like stor. Totalt 77 kommuner hadde lavere antall timer til spesialundervisning i forhold til læretimer totalt enn hva Stjørdal kommune hadde i 2007. Andelen **timer** til spesialundervisning har økt fra 11,5 % til 14,7 % i Stjørdal fra 2007 til 2008.

⁵ KOSTRA: KOMMUNESTATRAPPORTERING

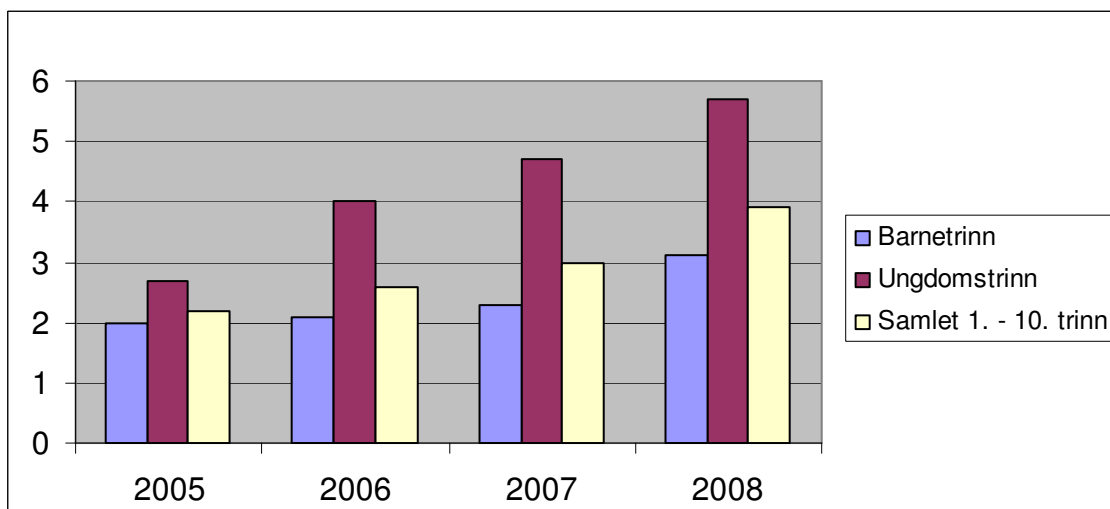
Figur 2 Spesialundervisning i grunnskolen *

* Tallene fra 2008 er foreløpige tall fra SSB pr 15.03.09, Søylene leses mot venstre akse, linjen mot høyre akse

Figur 3 viser utviklingen i andelen elever som får spesialundervisning i grunnskolen i Stjørdal kommune basert på grunnskolestatistikk, GSI⁶. Tallene viser at andelen elever med spesialundervisning er større på ungdomstrinnet enn på barnetrinnet. Det har vært en økning i perioden fra 2005 -2008, spesielt på ungdomstrinnet.

Figur 3 Andel elever med spesialundervisning i Stjørdal, %

Fra 2005 til 2008 viser GSI – tallene at andelen spesialundervisning har økt fra 2,2 % til 3,9 %. Det ser ut til å bli en ytterligere økning i omfanget for skoleåret 2009/2010.

⁶ Grunnskolens informasjonssystem

PPT har anbefalt spesialundervisning for 163 elver, i alt 5,4 % av elevene. Det er variasjon mellom skolene, fra 1,8 % til 8,9 %. Videre anbefales at det gis 36969 timer til spesialundervisning 2009/2010, mens anbefalingen for 2008/2009 var 29556 timer.

PPT anbefaler spesialundervisning når tilpasset opplæring ikke gir eleven tilstrekkelige muligheter for læring. Ifølge PPT blir det tydeligere på ungdomsskolen at enkelte elever ikke når de faglige målene, og at opplæringen ikke har vært tilstrekkelig i barneskolen. Det faglige etterslepet kan da ha kommet opp på et nivå som gjør at spesialundervisning blir nødvendig for å rette opp elevens mangelfulle kunnskaper. Stortingsmelding nr 16 (2006-2007) refererer til forskning som viser at tilpasset opplæring i tidlig grunnskolealder medfører mindre behov for spesialundervisning senere.⁷

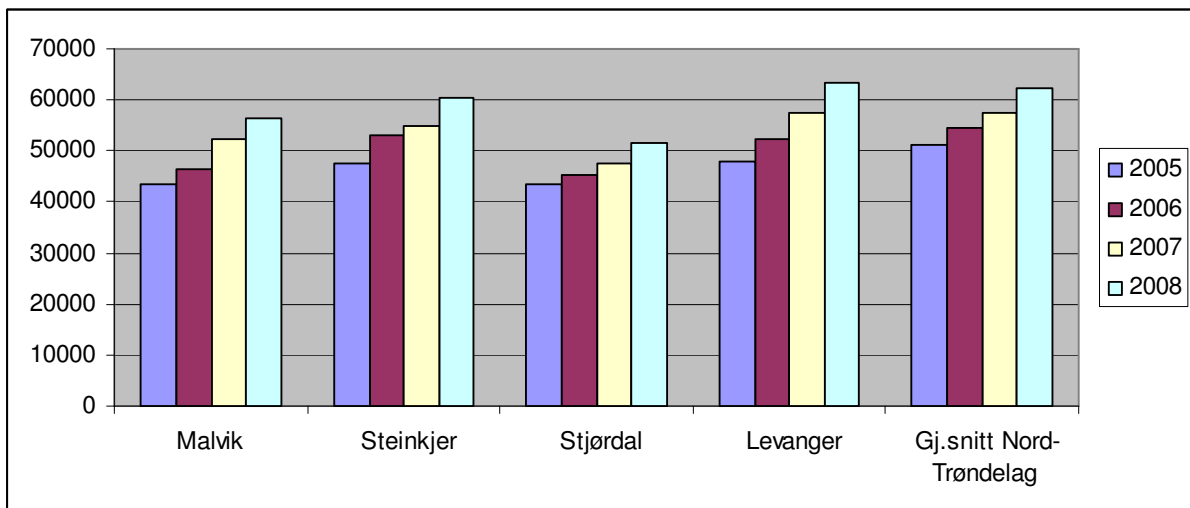
5.1.3 Ressurssituasjonen

Fra årsmeldingen for 2007 siteres:

- Flere skoler er misfornøyd med muligheten de har for tilpasset undervisning på grunn av lav voksenteitet. Kravene til tilpasset læring for den enkelte elev er kraftig forsterket gjennom Kunnskapsløftet. Skolene har store ambisjoner på elevenes vegne, og ønsker å gi en god undervisning.
- Å gi alle elevene grunnleggende ferdigheter og tilpasset opplæring var to av målene for 2007. Men bekymringa for enkelte elever som har vansker mht forpliktelse og evne til innsats for å nå de faglige målene i læreplanen, er økende.
- Skolene mangler ressurser for å følge opp alle elevene på en tilfredsstillende måte.

KOSTRA-statistikk i figur 4 viser at det er brukt mindre ressurser til grunnskoleundervisning i Stjørdal enn i de øvrige kommunene og snittet for Nord-Trøndelag. Ca 90 % av skolebudsjettet i kommunen går til lønn.

Figur 4 Netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning, pr innbygger 6-15 år*

* Tallene fra 2008 er foreløpige tall fra SSB pr 15.03.09

Figur 5 viser modell for ressursfordeling i grunnskolene i Stjørdal. Grunnressurs og øremerket ressurs er bundet og skal sikre de aller minste skolene. Øremerkede midler er en tredelt ressurs. T-timene brukes til elevene med størst behov for spesialundervisning etter

⁷ St.meld. nr.16 (2006-2007) ...og ingen sto igjen.

enkeltvedtak. Denne elevgruppen utgjør 1,75 % av elevmassen. Midler til spesialundervisning utover dette blir tatt av den elevbaserte ressursen. Den elevbaserte ressursen har ifølge administrasjonens beregninger andelsmessig blitt redusert de siste 5 årene fra 68,4 % til 62,6 %. De bundne midlene har andelsmessig økt.

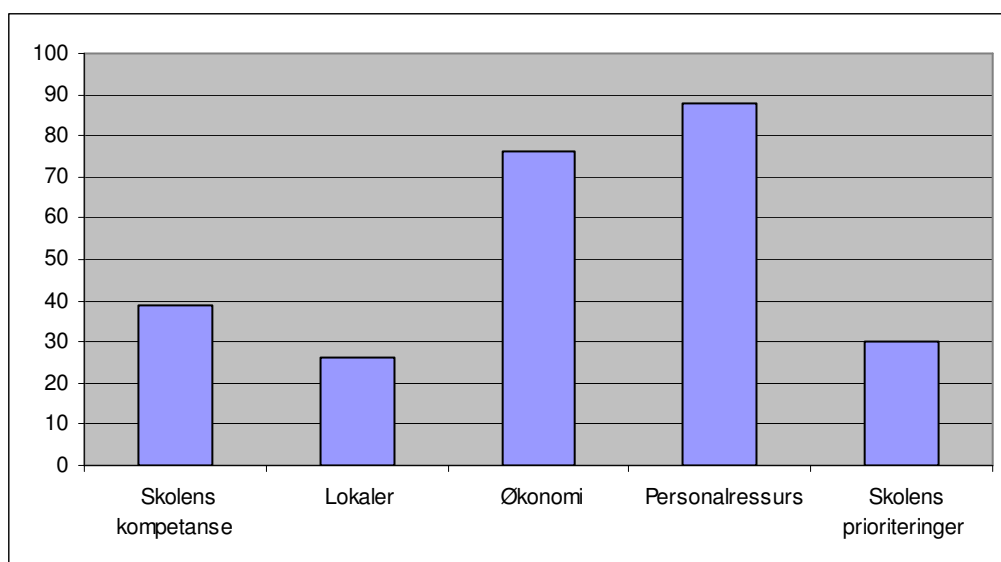
Figur 5 Modell for ressursfordeling til grunnskolene i Stjørdal

Elevbasert ressurs	Fra elev nr 31 Flat ressurs
Øremerket ressurs	Seniorressurs T-timer NO2/morsmål
Grunnressurs	Omfatter driftsmidler til de 30 første elevene Minstetimetall til 3-deling

Både administrasjonen, PPT og svarene fra lærerne i spørreundersøkelsen uttrykker bekymring for de elevene som ikke har vedtak om spesialundervisning, men som likevel har behov for ekstra oppfølging. Denne elevgruppen er ifølge administrasjonen avhengig av at skolen fortsatt får nok timer til styrking/deling for å kunne gi disse elevene tilpasset opplæring. En rapport fra Riksrevisjonen⁸ om opplæring i grunnskolen viser at nesten halvparten av rektorene mente at opplæringstilbudet til de elevene som ikke får spesialundervisning, men som trenger ekstra oppfølging, lå under en forsvarlighetstærskel.

På spørsmålet om hva som anses som de viktigste faktorene for at skolen skal kunne gi tilfredsstillende tilbud om tilpasset opplæring fordelte svarene fra kontaktlærerne i Stjørdal seg slik:

Figur 6 Viktige faktorer for å kunne gi tilpasset opplæring (svar i %)

⁸ Dok 3:10 (2004-2005)

Det var mulig å krysse av for flere svaralternativer, og økonomi og personalressurs ble pekt på som de klart viktigste faktorene. Figuren viser også at lærerne mener at skolens kompetanse og prioriteringer har betydning.

På et åpent spørsmål om hva de selv kan gjøre viser spørreundersøkelsen at enkelte lærere mener det finnes et potensial gjennom bedre teamutnyttelse og samarbeid mellom lærerne. Andre mener at det ikke finnes rom for slike løsninger, og at deres egen kapasitet er fullt utnyttet.

Det er lite samarbeid mellom skolene om utnyttelse av personalressurser. Det ble i møtet med rektorene sagt at ulike skoler er gode på ulike områder og at skolene har et forbedringspotensial ved å lære av hverandre.

5.2 Hva er gjort for å sikre at det tilbys tilpasset opplæring i henhold til opplæringslovens krav?

5.2.1 Systemrettet arbeid

Fylkesmannen påpekte ved sitt tilsyn i 2007 at skoleeier ikke har et forsvarlig system for å sikre at det gis tilpasset opplæring. Stjørdal kommune skriver i sitt svar at det vil bli startet opp arbeid med å revidere håndbok om tilpasset opplæring og spesialundervisning i Stjørdal kommune. Det blir opplyst fra kommuneadministrasjonen at dette ikke er fullført, men at man er kommet langt med **”Håndbok på nett”**. Alle skjemaene er ferdige og kvalitetssikret, og tilgjengelig for skolene i kommunens saksbehandlingssystem.

Videre skriver kommunen i sitt svarbrev til fylkesmannen at det har blitt satset mye på kompetanseheving av lærere innenfor organiseringsmåter, undervisningsmetoder og pedagogiske verktøy, samt teorigrunnlag.

Revisjonen har fått opplyst at tilpasset opplæring har vært gjennomgående tema på rektormøtene høsten 2008. Både skoleledelse og PPT understreket at dette er et vanskelig fagområde med tanke på å skape en felles forståelse, da det er lite skriftlighet på området i forhold til krav og forventninger.

Stjørdal kommune har deltatt i utviklingsarbeid sammen med bla Fylkesmannen der et av målene har vært å tydeliggjøre rektors rolle. Rektorene ga selv uttrykk for at de hele tiden hadde hatt en sentral rolle i dette arbeidet, og at det ikke hadde vært noen endring de siste årene. Fra PPT ble det pekt på at det er ønskelig at rektor skal ha en sentral rolle i å koordinere søknads/registreringsarbeidet i forhold til spesialundervisning ved den enkelte skole. Derfor var det et bevisst valg at også rektor skal være med å skrive under på de nye søknads/registreringsskjemaene.

I spørreundersøkelsen til kontaktlærerne ble det stilt spørsmål om hva ledelsen gjør for å bidra og motivere lærere til innsats for elever med spesielle behov. Her var det mulighet for åpne svar, og de varierte fra ”legger forholdene til rette ved å sette inn assistenter, dobbelt med lærere, egne rom” til ”lite eller ingen ting”. Stor bredde i svarene gjør at det er vanskelig å gruppere dem.

Et annet tiltak som kommunen mente skulle bidra til å lukke påvist avvik var å innføre ekstern skolevurdering. Arbeidet med ekstern vurdering av skolene er i gang. Hittil er 3 skoler vurdert og alle skal vurderes i løpet av 3 år. Fokus er på skolenes evne til refleksjon over egen praksis, evne til endring og tilpasning. Et skolevurdererkorps i Stjørdal har vært under opplæring av Undervisningsdirektoratet. Skolene skal få kunnskap om sine sterke og svake sider, og få tilgang til støtte- og veiledningsapparat for å bedre kvaliteten i skolen.

PPT har utviklet et systemrettet opplegg der de har faste møtedager på skolene. Møtehyppigheten er avhengig av skolens størrelse. PPT har fast kontaktperson på hver skole. Skolene har **en spesialpedagogisk koordinator** som bla har ansvar for å forberede innholdet i møtedagene med PPT. Dette er et etablert system som revideres årlig, der det utarbeides en samarbeidsavtale mellom den enkelte skole og PPT. PPT mener at denne besøksordningen har ført til at egne ressurser utnyttes bedre på skolene.

Denne fastavtalen beskrives slik i vedlegg til samarbeidsavtale mellom skole og PPT:

Fastavtale er jevnlig møter med skolens fastkontakt fra PPT. Her kan skolen ta opp bekymringsaker som ikke er henvist PPT samt gjennomgang av allerede henviste saker. Ved gjennomgang av bekymringsaker oppfordrer vi skolene til å bruke skjema for bekymringsaker. Dette er skolens dokument på den jobben de gjør i forhold til denne eleven og skal arkiveres på skolen.

Det systemrettede arbeid mellom PPT og skolen er beskrevet slik i arbeidsavtalen:

- PPT kan bistå skolen i observasjon og kartlegging av elever på 1. trinn ved bruk av kartleggingsmateriell.
- Drøftinger med trinnteamet i etterkant.
- PPT kan bistå skolen i observasjon på 8. trinn, og evt. drøftinger med trinnteam.
- Øvrig systemarbeid søkes om på eget henvisningsskjema for systemarbeid.

Spesialpedagogisk forum ble opprettet i 2007. Spes.ped-koordinatorerne fra skolene deltar, og det er avsatt en liten stillingsressurs for å ivareta lederoppgaven. Formålet er å få til ei samarbeidsgruppe som fungerer som en samlet informasjonskanal og høringsinstans i tillegg til å få hevet egen/egen skoles kompetanse gjennom kurs og læring av hverandre.

Systemrettet prosjektarbeid

Innføring av LP-modellen (Læringsmiljø og pedagogisk analyse) i noen av skolene i Stjørdal blir karakterisert som systemrettet arbeid. Dette er en pedagogisk modell der lærerne samarbeider i lærergrupper etter spesielle prinsipper. Modellen omfatter analyse og refleksjon i et systemperspektiv, samt tiltaksutvikling og evaluering. Hensikten er å skape læringsmiljø som gir gode betingelser for sosial- og skolefaglig læring hos alle elever. LP-modellen er en strategi for å arbeide med Kunnskapsløftet. Gjennomføring av LP-modellen på den enkelte skole forutsetter et tett samarbeid med PPT.

5.2.2 Tilpasset opplæring

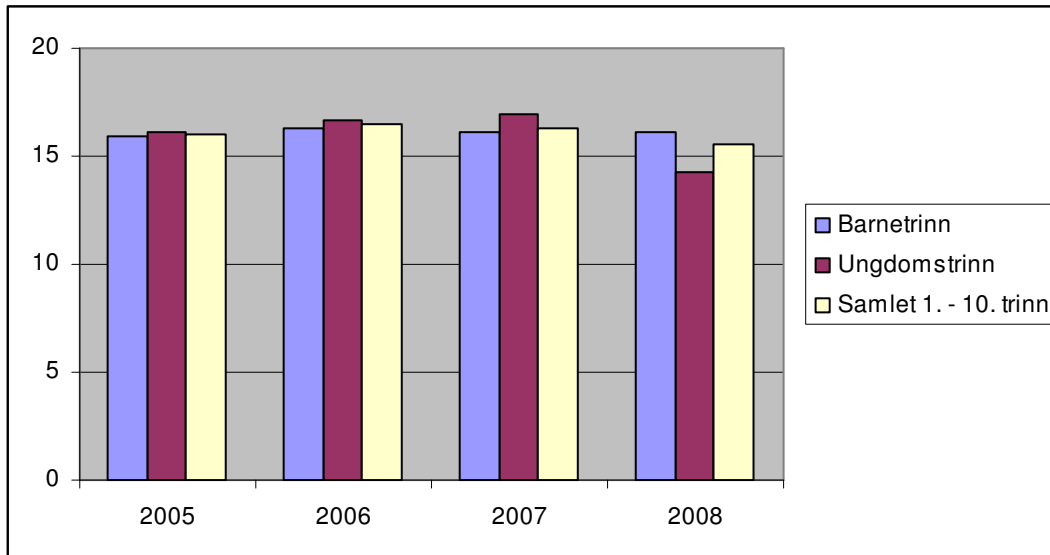
Det er utarbeidet mal for arbeidsplaner med mulighet for individuelt tilpasset opplæring og individuelle ukeplaner for den enkelte elev.

Ressursfordelingen til den enkelte skole er lagt opp slik at det etter at obligatoriske timer (minstetimetall) og timer tildelt etter enkeltvedtak (spesialundervisning), er igjen en ressurs til styrking som kan benyttes til tilpasset opplæring og /eller deling av grupper.

Ifølge administrasjonen krever tilpasset opplæring at det er mulighet for styrking/deling i skolen. Det har vært økning i andel styrkingstimer i barneskolen og nedgang i ungdomsskolen fram til og med inneværende skoleår. På bakgrunn av budsjett for 2009, og søknadsmengden på spesialundervisning, er det fra skoleadministrasjonen laget prognoser for skoleåret 2009/2010 som indikerer at det kan bli nedgang i ressursene til styrkingstimer.

Figur 7 Andel timer til styrking/deling, % av ordinære undervisningstimer

Kilde GSI/skoleadministrasjon

Bakgrunnstallene viser at det er stor variasjon i hvor mye som går til styrking/deling skolene mellom. I 2008 var variasjonen på barnetrinnet fra 0 % til 25 %, mens det på ungdomstrinnet var en variasjon på fra 5 % til 20 %.

Spørreundersøkelsen viser at kontaktlærerne er delt i synet på muligheten for å kunne gi tilpasset opplæring. 65 % mente at muligheten er forholdsvis liten, mens de resterende 35 % var noe mer optimistisk i sitt syn på denne muligheten.

Det var stor variasjon mellom kontaktlærerne i svarene på spørsmålet om hva de selv kan gjøre for å bedre tilbudet til elever som trenger ekstra oppfølging. Spørsmålet var formet slik at lærerne selv kunne beskrive hvilke muligheter de har. Vi kan ikke gjengi alle svarene, men oppsummert var inntrykket at mange av lærerne valgte å se muligheter med utgangspunkt i elevenes mestringsområder og teamenes ressurser. Det var svar med negativ vinkling der det ble fokusert på arbeidsmengde og manglende ressurser. Og det var svar som lå midt i mellom og aksepterte situasjonen som den er: ”vi gjør så godt vi kan”.

På spørsmål om kontaktlærerne mener at elevene får et tilfredsstillende opplæringstilbud svarer 70 % at elevene i middels stor og stor grad får et slik tilbud. I vårt møte med rektorene ble det sagt at lærerne gjør en god jobb ut fra de ressursene de har til rådighet. Rektorene mener at resultatene fra spørreundersøkelsen tyder på at lærerne gjerne vil gjøre mer, og at de derfor har svart som de gjør.

5.3 Er det utarbeidet system som sikrer at forutsetningene er til stede for korrekt saksbehandling og dokumentasjon i henhold til opplæringslovens krav?

På bakgrunn av fylkesmannens tilsyn ble det igangsatt arbeid med å revidere dokumentasjonsgrunnlaget til bruk for skolene og PPT. Dette har tidligere vært i form av en håndbok, men vil etter hvert bli å finne på kommunens intranett.

5.3.1 Sakkyndig vurdering, søknad og enkeltvedtak

Før en elev henvises til PPT skal skolen i henhold til samarbeidsavtalen ha utført følgende:

- Kartlegging og observasjon
- Pedagogisk rapport, der også utprøvde tiltak er beskrevet og evaluert
- Drøftet i fastavtalen med fastkontakt – med utfylling av bekymringsmelding

Opplæringslovens bestemmelser om sakkyndig vurdering, søknad og enkeltvedtak er omtalt i §§ 5-3 og 5-4.

Det opplyses at det sjelden **henvises** elever til PPT uten at partene har drøftet eleven på forhånd.

Det er utarbeidet mal for **pedagogisk rapport** (med veileder), som skal benyttes av skolen og vedlegges ved henvisning til PPT. Henvisning til PPT skjer på fastlagt skjema og er nødvendig før utarbeidelse av **sakkyndig vurdering**. Loven har krav om at det skal utarbeides sakkyndig vurdering før det fattes vedtak om spesialundervisning, og at foreldrene skal gi samtykke til at det utarbeides en slik vurdering. Mal for sakkyndig vurdering viser at følgende skal beskrives:

- Aktuell situasjon
- Elevens utbytte av det ordinære opplæringstilbudet
- Elevens lærevansker og andre særlige forhold
- Realistiske opplæringsmål for eleven
- Hvordan hjelpe på elevens vansker
- Tilråding av spesialpedagogiske tiltak

En konklusjon skal munne ut i en konkret anbefaling om antall årstimer spesialundervisning som er skissert i vurderingen.

Det er avsatt plass til foresattes kommentarer og samtykke på henvisningsskjema. I samtalen revisjonen har hatt med rådgiver skole og PPT har det blitt understreket at prosessen på skolen

vedrørende elever med spesielle behov er av stor betydning. Det beskrives et tett samarbeid mellom skole, foreldre og PPT. Samarbeidet kan resultere i anbefalinger om både at det søkes og ikke søkes om spesialundervisning. Det blir ansett som viktig at ikke rektor alene anbefaler om det skal søkes eller ikke. Denne tette dialogen blir også pekt på som en av hovedgrunnene til at det er lite klagesaker i kommunen til tross for at omfanget av spesialundervisning er lavt i forhold til sammenlignbare kommuner.

I spørreundersøkelsen kom det fram at initiativet til å gi ekstra oppfølging i mindre grad kom fra foreldre enn fra skole og PPT. I rektormøtet ble det gitt uttrykk for at det er sjelden at foreldre tar opp bekymring for elever skolen ikke allerede har lagt merke til.

Resultatet av spørreundersøkelsen viser at de fleste kontaktlærerne mener at PPTs anbefaling er riktig for eleven. I rektormøtet ble det sagt at det er større samsvar mellom skolene og PPT nå enn for 15 – 20 år siden. På slutten av 1990-tallet var det opp til 25 % spesialundervisning på enkelte skoler. PPT framhever at det er en strengt faglig vurdering av hvilke elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av tilpasset opplæring, og der de anbefaler spesialundervisning.

Nytt **søknadsskjema** ble brukt første gang høsten 2008 for å registrere behov for spesialundervisning. I skjemaet vises det innledningsvis til lovgrunnlaget og søknadsfrist. Det skal fylles ut antatt behov for spesialundervisning av pedagog og ekstra tiltak/tilpasning av assistent angitt i årstimer. Foreldre skal være gjort kjent med at eleven vil få individuell opplæringsplan, med konsekvensene av dette, bl.a. for karaktersetning på ungdomstrinnet. Pedagogisk rapport og sakkyndig vurdering skal vedlegges. Det er plass for underskrift fra 2 foresatte, kontaktlærer og rektor.

Det er utarbeidet mal for utarbeidelse av **enkeltvedtak om spesialundervisning**. Det er avsatt plass og henvisning til hva tilbudet skal inneholde. Det gjelder fag/emner, realistiske opplæringsmål, omfang, metoder og organisering. Det er henvist plass til begrunnelse av vedtak og avslag, med understreking av opplæringslovens begrunnelseskrav ved avslag. Det opplyses om klageadgang og kommunens veiledningsplikt.

5.3.2 Individuell opplæringsplan og halvårsrapport

Individuell opplæringsplan (IOP) og halvårsrapport er utformet som et felles skjema.

Det er laget en veileder til utfylling av mal for individuell opplæringsplan og halvårsrapport. I denne er en del sentrale elementer gjentatt, bla:

- Alle elever som etter vedtak har rett til spesialundervisning skal ha en IOP
- IOP skal inneholde mål for og innholdet i opplæringen. Målene skal være konkrete og resultatbeskrivende
- IOP skal gjenspeile sakkyndig vurdering, og være et godt plandokument og arbeidsredskap
- Ledelsen ved skolene bestemmer hvem som skal lage IOP, det anbefales at kontaktlærer står sentralt for å sikre eleven klassetilhørighet
- Det er nødvendig at skolen samarbeider med foreldre underutarbeidelse av IOP
- Det skal utarbeides halvårlige skriftlige oversikter over den opplæring som er gitt og en vurdering av elevens utvikling.

- Mål satt i IOP skal evalueres

6 Vurdering

6.1 Hva er gjort for å sikre at det tilbys tilpasset opplæring i henhold til opplæringslovens krav?

Tilpasset opplæring er et vanskelig begrep, og det gjenspeiles i denne undersøkelsen. Både spørreundersøkelsen, intervju og samtaler viser at tilpasset opplæring oppfattes og brukes på forskjellige måter. Dette til tross for både nasjonal oppmerksomhet og spesiell fokus på det i kommunen i senere tid.

Vårt hovedinntrykk er at skoleadministrasjon og PPT har et sterkt fokus og engasjement for tilpasset opplæring. Samarbeidet mellom administrasjon, PPT og den enkelte skole fungerer godt, og Stjørdal kommune har funnet en god form for arbeidet innenfor rammen av tilgjengelige ressurser.

Utgangspunktet for organiseringen av arbeidet med tilpasset opplæring og spesialundervisning er et tett samarbeid mellom skole og PPT. Samarbeidet er formalisert ved avtaler. I tillegg er det etablert regelmessige møter mellom aktørene i spespedforum.

Det er samarbeid om utvikling av systemer for pedagogisk arbeid, faglig utvikling og ressursfordeling skolene imellom. Samarbeid om utnyttelse av pedagogisk personale mellom skolene kunne vært bedre.

Spørreundersøkelsen viser at det i hovedsak er ansatte ved skolene som ser elevenes behov, og at det i liten grad kommer initiativ fra foreldre om å vurdere elever som ikke skole og PPT allerede har oppdaget. Dette viser at det etablerte systemet, sett fra skolenes ståsted, ser ut til å fange opp denne gruppen elever.

Det faktum at det de siste årene har vært lavt omfang av spesialundervisning i Stjørdal kommune kombinert med få klagesaker, kan tyde på at samarbeid mellom skole, PPT og hjem fører til færre søknader om spesialundervisning. Lite klager tolkes som at det er lite avslag eller reduksjoner, og at søkers forventninger i stor grad blir innfridd. Selv om anbefalinger gjøres på et faglig grunnlag, er det slik at når noen frarådes å søke så fratas de samtidig muligheten til å klage og få søknaden vurdert av andre.

Tilpasset opplæring i tidlig grunnskolealder medfører mindre behov for spesialundervisning senere⁹. Statistikk fra Stjørdal viser at andelen elever med spesialundervisning øker de siste årene i grunnskolen. Prognoser for det nærmeste året tyder på at denne tendensen blir tydeligere. Som nevnt tidligere (kap. 5.1.3) er det blant rektorer i norsk grunnskole stor bekymring for de elevene som ikke har vedtak om spesialundervisning, men som allikevel har behov for ekstra tilpasset opplæring.

⁹ St.meld. nr.16 (2006-2007) ...og ingen sto igjen.

Når ressursene til styrking/deling avtar, reduseres også skolens mulighet til å gi tilpasset opplæring i tilstrekkelig omfang til elever som ikke har enkeltvedtak. Det betyr at elever, som kan ha til dels store behov, ikke får tilrettelagt undervisningen slik opplæringsloven forutsetter. De åpne svarene fra spørreundersøkelsen tyder på en del frustrasjon blant lærerne over manglende muligheter til å følge opp elevene slik de ønsker.

Svarene i spørreundersøkelsen indikerer at skolens kompetanse og prioriteringer samt ledelsens engasjement kan ha betydning for i hvilken grad elevene får det undervisningstilbudet de har krav på. Resultatene viser videre at Stjørdal kommune har lærere som i hovedsak er engasjerte, løsningsorienterte, idealistiske og som tar utfordringene med tilpasset opplæring alvorlig.

6.2 Er det utarbeidet system som sikrer at forutsetningene er til stede for korrekt saksbehandling og dokumentasjon i henhold til opplæringslovens krav?

For å svare på dette har vi hovedsaklig fokusert på saksbehandling og kompetanseoppbygging¹⁰.

Stjørdal kommune ser ut til å ha tatt Fylkesmannens tilsyn på alvor, og har vektlagt kvalitetsutvikling når det gjelder alle ledd i vurdering av elever og saksbehandling. Det er utarbeidet skjemamaler og veiledere som har detaljerte beskrivelser av lovens krav i de ulike fasene av arbeidet med å tilby spesialundervisning. Utarbeidede maler og veiledere synes å bidra til å ivareta opplæringslovens krav.

Kommunen oppfyller opplæringslovens krav om kompetanse gjennom ansatte i PPT og skoleadministrasjonen. I tillegg har grunnskolene i kommunen egne spespedkoordinatorer, og kommunen har et spespedforum ivaretar en viktig funksjon. Samlet sett ivaretar dette muligheter for at skolene har en felles forståelse for utfordringene, og at elevene på ulike skoler blir vurdert likt.

Måten det arbeides på i Stjørdal med systematisk samarbeid bidrar etter vår vurdering i stor grad til å sikre at elevenes behov blir registrert. Det arbeides med å få til en nettbasert håndbok som et ledd i kvalitetssikringen. Når denne blir ferdig, betyr det en mulighet for ytterligere kvalitetsheving.

7 Konklusjon

Tett og godt samarbeid mellom flere instanser er med å sikre at elevenes behov kartlegges og vurderes. Det ser ut til at Stjørdal kommune har funnet en god form for arbeidet innenfor rammen av tilgjengelige ressurser.

Andelen spesialundervisning i Stjørdal er størst i ungdomsskolen, der også økningen er størst. Kommunen har en utfordring for å følge opp nasjonale føringer om tidlig innsats.

¹⁰ Opplæringslovens §§5-6 og 13-1

Samarbeid om utnyttelse av pedagogisk personale mellom skolene kunne vært bedre.

Utarbeidede maler og veiledere for vurdering og saksbehandling i forbindelse med spesialundervisning synes å ivareta opplæringslovens krav.

Stjørdal kommune har lærere som i hovedsak er engasjerte, løsningsorienterte, idealistiske og som tar utfordringene med tilpasset opplæring alvorlig.

8 Høring

Hele rapporten inkl. konklusjoner har vært på høring til administrasjonssjefen.

Administrasjonssjefens uttalelser er vedlagt, og det er gjort endringer i rapporten.

Litteraturliste

Berg, Grete Dalhaug og Kari Nes: *Kompetanse for tilpasset opplæring, Fra Artikkelsamling Kompetanse for tilpasset opplæring, Utdanningsdirektoratet 2007*

Haug, Peder og Kari Bachmann: *Grunnleggjande element for forståing av tilpassa opplæring, Fra Artikkelsamling Kompetanse for tilpasset opplæring , Utdanningsdirektoratet 2007*

Strandkleiv, Odd Ivar & Lindbäck, Svein Oscar: *Hva er tilpasset opplæring? www.elevsiden.no 2004*

Utdanningsdirektoratet: *Rapport fra felles nasjonalt tilsyn på opplæringsområdet 2007, Brev til Kunnskapsdepartementet 24.08.07*

Riksrevisjonen: Dok 3:10 (2004-2005): *Riksrevisjonens undersøkelse av opplæringen i grunnskolen*

St. Meld nr 30 (2003-2004) Kultur for læring

St.meld. nr 16 (2006-2007) ...og ingen sto igjen.

Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2006

www.ssb.no/

Vedlegg

Fra Lov om Opplæring

§1 – 2 Formålet med opplæringa

Opplæringa skal leggje eit grunnlag for vidare utdanning og for livslang læring og støtte opp under eit felles kunnskaps-, kultur- og verdigrunnlag og eit høgt kompetansenivå i folket. Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen og lære kandidaten.

§5-1 Rett til spesialundervisning

Elevar som ikkje har eller som ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning.

I vurderinga av kva for opplæringstilbod som skal givast, skal det særleg leggjast vekt på utviklingsutsiktene til eleven. Opplæringstilbodet skal ha eit slikt innhald at det samla tilbodet kan gi eleven eit forsvarleg utbytte av opplæringa i forhold til andre elevar og i forhold til dei opplæringsmåla som er realistiske for eleven. Elevar som får spesialundervisning, skal ha det same totale undervisningstimetalet som gjeld andre elevar, jf. § 2-2 og § 3-2.

§ 5-3. Sakkunnig vurdering

Før kommunen eller fylkeskommunen gjer vedtak om spesialundervisning etter § 5-1 eller vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter § 5-7, skal det liggje føre ei sakkunnig vurdering av dei særlege behova til eleven. Vurderinga skal vise om eleven har behov for spesialundervisning, og kva for opplæringstilbod som bør givast.

Den sakkunnige vurderinga skal blant anna greie ut og ta standpunkt til

- eleven sitt utbytte av det ordinære opplæringstilbodet
- lære vanskar hjå eleven og andre særlege forhold som er viktige for opplæringa
- realistiske opplæringsmål for eleven
- om ein kan hjelpe på dei vanskane eleven har innanfor det ordinære opplæringstilbodet
- kva for opplæring som gir eit forsvarleg opplæringstilbod.

Departementet kan gi nærmare forskrifter om den sakkunnige vurderinga.

Dersom vedtaket frå kommunen eller fylkeskommunen avvik frå den sakkunnige vurderinga, skal grunngivinga for vedtaket blant anna vise kvifor kommunen eller fylkeskommunen meiner at eleven likevel får eit opplæringstilbod som oppfyller retten etter § 5-1 eller § 5-7.

§ 5-4. Nærmare om saksbehandlinga i samband med vedtak om spesialundervisning

Eleven eller foreldra til eleven kan krevje at skolen gjer dei undersøkingar som er nødvendige for å finne ut om eleven treng spesialundervisning, og eventuelt kva opplæring eleven treng.

Undervisningspersonalet skal vurdere om ein elev treng spesialundervisning, og melde frå til rektor når slike behov er til stades.

Før det blir gjort sakkunnig vurdering og før det blir gjort vedtak om å setje i gang spesialundervisning, skal det innhentast samtykke frå eleven eller frå foreldra til eleven. Med dei avgrensingane som følgjer av reglane om teieplikt og § 19 i forvaltningslova, har eleven eller foreldra til eleven rett til å gjere seg kjende med innhaldet i den sakkunnige vurderinga og til å uttale seg før det blir gjort vedtak.

Tilbod om spesialundervisning skal så langt råd er, formast ut i samarbeid med eleven og foreldra til eleven, og det skal leggjast stor vekt på deira syn.

§ 5-5. Unntak frå reglane om innhaldet i opplæringa

Reglane om innhaldet i opplæringa i denne lova og i forskrifter etter denne lova gjeld for spesialundervisning så langt dei passar. For elev som får spesialundervisning, skal det utarbeidast individuell opplæringsplan. Planen skal vise mål for og innhaldet i opplæringa og korleis ho skal drivast. Også avvikande kontraktsvilkår for lærlingar kan fastsetjast i den individuelle opplæringsplanen.

Skolen skal kvart halvår utarbeide skriftleg oversikt over den opplæringa eleven har fått, og ei vurdering av utviklinga til eleven. Skolen sender oversikta og vurderinga til eleven eller til foreldra til eleven og til kommunen eller fylkeskommunen.

§ 5-6. Pedagogisk-psykologisk teneste

Kvar kommune og kvar fylkeskommune skal ha ei pedagogisk-psykologisk teneste. Den pedagogisk-psykologiske tenesta i ein kommune kan organiserast i samarbeid med andre kommunar eller med fylkeskommunen.

Tenesta skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Den pedagogisk-psykologiske tenesta skal sørge for at det blir utarbeidd sakkunnig vurdering der lova krev det.

Departementet kan gi forskrifter om dei andre oppgåvene til tenesta.

13-1. Plikt for kommunen til å sørge for grunnskoleopplæring og spesialpedagogisk hjelp

Kommunen skal oppfylle retten til grunnskoleopplæring og spesialpedagogisk hjelp etter denne lova for alle som er busette i kommunen. Ansvaret gjeld ikkje elevar og andre som fylkeskommunen har ansvaret for etter §§ 13-2 og 13-3 a.

Departementet gir forskrifter eller pålegg i enkelttilfelle om kven som skal reknast som busett i kommunen, og om refusjon av utgifter som andre kommunar har til grunnskoleopplæring.

Offentlege grunnskolar skal vere kommunale. I særlege tilfelle kan staten eller fylkeskommunen drive grunnskolar. Fylkeskommunen må ha godkjenning frå departementet.

Kommunen skal ha skolefagleg kompetanse i kommuneadministrasjonen over skolenivået.

13-10. Ansvarsomfang

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, under dette å stille til disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllest.

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte. Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatane frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-1 fjerde ledd.

Svar på høring

Side 1 av 1

Fra: Wessel Astri Marie [Astri.Marie.Wessel@stjordal.kommune.no]
Sendt: 20. mars 2009 17:18
Til: Marit Ingunn Holmvik
Kopi: Fosse Kjell
Emne: Høringsutkast av forvaltningsrevisjonsrapport nr 1714-1/ 2009
KomRev Trøndelag IKS

Viser til brev datert 06.03.09.

Informasjon om forholdene i Stjørdal kommune i rapporten samsvarer med ledelsens oppfatning.

Konklusjonene i kap 7 er tydelige unntatt følgende setning som kan oppfattes på ulike måter:
"Samarbeid om utnyttelse av pedagogiske ressurser mellom skolene kunne vært bedre".

Vennlig hilsen
Astri Wessel
Etatsjef oppvekst og kultur

KomRev Trøndelag IKS	
Org.nr. 987 123 842 MVA	
Ank.	23 MARS 2009
Jour.nr.	08/350
Arkiv nr.	0-11.18.2